

МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить з 24 червня 1928 року

№1-2 (2899-2900)

Четвер,
29 січня 2015 року

Ціна договірною

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета нагороджена срібною медаллю Всеукраїнського конкурсу «Вища школа»

ДОРОГІ ДРУЗІ!

Щиро вітаю всіх з 210-річчям Харківської вищої медичної школи, офіційним представником якої є Харківський національний медичний університет.

Харківський національний медичний університет – один з найстаріших вищих навчальних закладів країни, який прагне додержуватися кращих традицій, що закладені поколіннями видатних учених і наставників.

Університет, у стінах якого більше 200 років навчають студентів, по праву заслуговує на глибоку повагу. За ці роки він пройшов великий шлях, став одним з найбільших і значущих вишів країни. Тут дбайливо зберігають вікові традиції, звертаючись до практики й теорії кращих представників нашої медичної школи. І сьогодні високий науковий потенціал університету, як і раніше, постійно збагачується цікавими ідеями й проектами.

Ювілей університету – це час, що надає право пишатися накопиченим досвідом, мудрістю й професіоналізмом, черговий щабель великого й захоплюючого шляху, час реалізації найсмисливіших ідей. Упевнений, що висота символічної планки, що протягом більш ніж двох століть задавалася видатними представниками Харківської вищої медичної школи, ніколи не зменшиться, й в історію університету буде вписано ще багато славетних сторінок.

Ректор університету
Володимир Лісовий

■ АЛЬМА МАТЕР – 210

Історичні віхи в житті Харківського національного медичного університету

1804 рік. У листопаді російським імператором Олександром I підписано Стверджувальну грамоту та Устав Імператорського Харківського університету.

17 січня (за ст.) 1805 року відбулося свято з приводу відкриття Імператорського Харківського університету, який складався з 4 факультетів, одним з них був медичний.

1863 рік. Діяльність медичного факультету за новим Університетським уставом. На факультеті 17 кафедр.

1872 рік. В університеті створено Товариство дослідних наук з медичною секцією.

1883 рік. При медичному факультеті створено акушерський інститут.

1887 рік. Побудовано нове спеціальне приміщення для анатомічного театру.

1890 рік. Проведено перший державний випускний екзамен.

1893 рік. В університеті працює Товариство наукової медицини та гігієни.

1896 рік. Відкриті нові побудовані для університету клініки: офтальмології, акушерства і гінекології, хірургічна і терапевтична із загальною кількістю 155 ліжок.

1920 рік. Медичний факультет Харківського університету об'єднано із Жіночим медичним інститутом Харківського медичного товариства в Харківську державну медичну академію з одним (медичним) факультетом. Створена бібліотека.

1921 рік. Харківська державна медична академія перейменована на Харківський державний медичний інститут. У складі інституту два факультети: медичний та одонтологічний. До медичної академії прикріплено для обслуговування учбово-допоміжної установи і господарчо-матеріального постачання Хімфармінститут, який згодом став Національним фармацевтичним університетом.

1923 рік. При медичному інституті створено перший в Україні робітфак – робітничий факультет.

1928 рік. Початок виходу друкованого органу Харківського медичного інституту газети «Рефлекс».

1929 рік. В інституті засновано Наукове студентське товариство, першим головою якого став проф. Д.О. Альперн.

1931 рік. Одонтологічний факультет відокремлений у самостійний стоматологічний інститут.

1935 рік. Харківський медичний інститут стає переможцем Всеукраїнського конкурсу на кращий ВНЗ.

1936 рік. Створено II Харківський медичний інститут, а той, що існував раніше, отримав назву I Харківський медичний інститут.

1941 рік. Обидва медичні інститути евакуйовані у тил – м. Чкалов (тепер Оренбург) та Фрунзе (тепер Бішкек), де продовжують регулярні заняття.

1943 рік. У грудні прийнято рішення Народного комісаріату охорони здоров'я СРСР про об'єднання обох медичних інститутів в один – Харківський медичний інститут Наркомату охорони здоров'я УРСР.

1944 рік. Реевакуація інститутів до Харкова, початок відбудови зруйнованих інститутських споруд.

1945 рік. В інституті введено шестирічний термін навчання для студентів усіх факультетів.

1951 рік. У Харківському медичному інституті розпочалася підготовка спеціалістів-медиків для іноземних країн.

1968 рік. В інституті відкрито музей історії ХМІ.

1978 рік. У складі ХМІ створено IV факультет – стоматологічний.

1992 рік. Харківський медичний інститут першим серед медичних інститутів України акредитовано за IV рівнем.

1994 рік. Постановою Кабінету Міністрів України «Про вдосконалення мережі вищих навчальних закладів» на базі Харківського медичного інституту створено Харківський державний медичний університет.

1998 рік. ХДМУ став членом Міжнародної асоціації університетів світу під егідою ЮНЕСКО.

1999 рік. Заснування часописів «Експериментальна і клінічна медицина», «Медицина сьогодні і завтра».

2000 рік. У ХДМУ створено навчальне науково-виробниче об'єднання «Медична генетика».

2002 рік. У ХДМУ створено навчальне науково-виробниче об'єднання «Урологія і нефрологія».

2003 рік. Харківський державний медичний університет став лауреатом рейтингу «Кращі підприємства України» в номінації «Вища освіта».

2007 рік. Указом Президента України Харківському державному медичному університету надано статус Національного. Університет нагороджено Почесною грамотою Кабінету Міністрів України за вагомий внесок у розвиток медичної освіти та науки з врученням медалі.

НАУКОВА СЕСІЯ

ВІД ЮВІЛЕЮ ДО ЮВІЛЕЮ

Історія триває. Вона не закінчиться ніколи, і пишемо її ми з вами, тому що кожний прожитий день із його радостями й невгодами, досягненнями й втратами поповнює цю всесвітню книгу життя.

У цьому році наша alma mater – Харківський національний медичний університет – відзначає 210-у річницю свого заснування, річницю лідерства у вітчизняній медичній освіті та науці.

З нагоди ювілею 21 січня традиційно відбулося пленарне засідання Наукової сесії, протягом якого були визначені досягнення, підбиті підсумки минулого року, а також намічені пріоритети та подальші перспективи розвитку університетської науки.

Урочисте засідання відкрив ректор університету Володимир Лісовий, який зазначив, що, незважаючи на складний рік, наш університет має здобутки в науковій діяльності. Зокрема, це відзначення знаних і молодих науковців на державному та регіональному рівнях; подальше впровадження наукових розробок у практичну охорону здоров'я; інтенсифікація міжнародного освітянського та наукового співробітництва; зростання

участі наших співробітників у зарубіжних наукових форумах тощо. Цьогорічну Наукову сесію відкрила директор музею історії університету Жаннета Перцева доповіддю «Харківський національний медичний університет у дзеркалі історії».

Надалі було надано слово науковцям, які зробили вагомий внесок у розвиток університетської й академічної науки. Присутні заслухали доповідь професора Володимира Коробчанського «Медицина граничних станів. У пошуках нової парадигми охорони здоров'я» та професора Вікторії Клименко «Харчування дітей раннього віку як фактор формування здоров'я нації».

ДОВІДКА

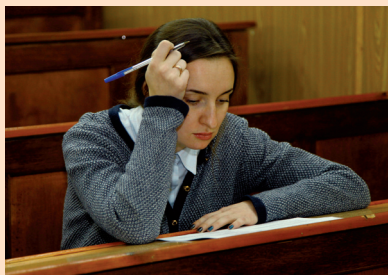
До наукової сесії та фестивалю молодіжної науки музеєм історії ХНМУ була підготовлена виставка «Від ювілею до ювілею». На виставці були представлені матеріали, що розповідають про 100-річчя медичного факультету Імператорського Харківського університету (1905), 125-річчя (1935), 150-річчя і 175-річчя (1955 і 1980) Харківського медичного інституту, про 200-річчя (2005) Харківського державного медичного університету.

Експонувалися портрети професорів університету з ювілейного альбому фотографа О.Іваницького, друковані видання (альбоми, газети, афіші, запрошення і програмки), вітальні адреси, подарунки, присвячені ювілеям.

В аудиторії поруч із відомими вченими були присутні й представники молодого покоління науковців. Приємно відзначити, що вони постійно перебувають у творчому пошуку, знаходять нові форми розвитку творчого потенціалу, демонструють свої наукові здобутки та досягнення. Зокрема, завершенням пленарного засідання стало нагородження переможців Фестивалю молодіжної науки, який відбувся в рамках Наукової сесії Харківського національного медичного університету.

Минулий рік був сповнений випробувань для країни в цілому, для навчальних закладів і для кожного громадянина. Проте, незважаючи на складну ситуацію, були розпочаті системні перетворення, спрямовані на досягнення благополуччя нашої країни.

Головним завданням наукової діяльності на сучасному етапі є інтеграція науки, освіти і практики, забезпечення розвитку інноваційних наукових досліджень у сфері клінічної та профілактичної медицини, підготовка висококваліфікованих науково-педагогічних і наукових кадрів, здатних забезпечити розробку та впровадження інноваційних наукових розробок у практику охорони здоров'я.

ФЕСТИВАЛЬ МОЛОДІЖНОЇ НАУКИ
ОЛІМПІАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ «ЗЕМСЬКИЙ ЛІКАР»

19 січня в рамках Фестивалю молодіжної науки Харківського національного медичного університету відбулася олімпіада молодих учених «Земський лікар».

В олімпіаді взяли участь магістранти, аспіранти та клінічні ординатори кафедр внутрішньої медицини №2, внутрішньої медицини №3, пропедевтики внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки, педіатрії та неонатології №1, акушерства та гінекології №1, акушерства, гінекології та дитячої гінекології, інфекційних хвороб.

Переможцями олімпіади стали:

I місце – Оксана Граділь – кафедра акушерства та гінекології №1;

II місце – Катерина Іванова – кафедра пропедевтики внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки;

III місце – Наталія Лапіна – кафедра внутрішньої медицини №3.

Нагородження переможців відбулося під час Наукової сесії.

Наталія Куфтеріна, голова Ради молодих учених

НАГОРОДЖЕННЯ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ

ФЕСТИВАЛЬ МОЛОДІЖНОЇ НАУКИ

Медицина без меж

У рамках Фестивалю молодіжної науки, який відкриває новий науковий рік ХНМУ, в 2013 році була започаткована традиція проведення інтелектуальної гри «Брейн-ринг». Із року в рік у цьому змаганні беруть участь кращі молоді науковці *alma mater*, які демонструють свою ерудованість та різносторонню підготовку. Серед учасників були як нові команди, так і ті, що третій рік поспіль грають разом із Радою молодих учених.

Цього року інтерес до гри виявили 6 команд: кафедри внутрішньої медицини №2 і клінічної імунології та алергології; кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки; кафедри акушерства та гінекології; кафедра інфекційних хвороб; кафедри терапевтичної стоматології та кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

Під час гри учасникам були поставлені питання, що стосуються історії медицини, відображення медицини в літературі та музиці, новітніх відкриттів, а для вирішення деяких питань знадобилося лише добре почуття гумору. Хочеться відзначити, що матеріал був поданий в легкій ігровій формі, що дозволило провести серйозний захід у дружній атмосфері із загальним настроєм учасників на максимальний позитивний результат.

Таким чином, перший день Фестивалю молодіжної науки завершився святом інтелекту, під час якого кожен з його учасників мав змогу дізнатися про щось нове та відчутти потребу в подальшому самовдосконаленні, притаманному медикам-науковцям.

Переможцями «Брейн-рингу» стали:

I місце – команда кафедри інфекційних хвороб «Чума».

II місце – збірна кафедри акушерства та гінекології «Гінекологи».

III місце – команда кафедри терапевтичної стоматології «Президент».

Вітаємо всіх з 210-ю річницею Харківської медичної школи й бажаємо творчого натхнення та процвітання!

Олександр Онікієнко, асистент кафедри педіатрії № 1 та неонатології

Дебатний клуб: «Лихоманка Ебола – виклик людству»

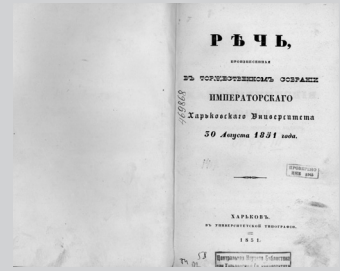
Для Студентського наукового товариства ХНМУ вже традиційним стало проведення дебатного клубу в рамках Фестивалю молодіжної науки. Саме 19 січня студенти-медики зібрались для обговорення питання «Лихоманка Ебола – виклик людству».

Аудиторія знов розділилась майже навпіл. Палка дискусія розгорнулася щодо питання, чи є лихоманка Ебола хворобою або біологічно зброєю. Команда з кафедри філософії підготувала плакати, які висвітлювали заклик до боротьби з лихоманкою Ебола. Проректор з наукової роботи професор Валерій М'ясоєдов зауважив, що це питання і надалі залишатиметься відкритим, а головна мета медиків – не допустити розповсюдження хвороби. 80% присутніх проголосували за впровадження державної програми з профілактики лихоманки Ебола в Україні. Дебати завершилися врученням сертифікатів.

Христина Потіхенька, голова Ради СНТ

АЛЬМА МАТЕР – 210

Актовый день

Актовый день – это торжественное мероприятие, приуроченное к важным событиям в университетской жизни. В Российской Империи традиция проведения актовых дней была основана в Московском университете, впоследствии она перешла и в другие университеты, в том числе и в Харьковский.

В Императорском Харьковском университете Актовые дни проводились ежегодно 17 января в связи с годовщиной его открытия. Актовый день начинался с торжественного молебна, где присутствовали все члены университета. Затем в зале проводилось торжественное собрание с участием представителей высших слоев харьковского общества, и где университетские профессора произносили актовые речи.

Актовая речь – это торжественная речь, читаемая в университетах на торжественном собрании. Традиционно такие собрания сопровождалось исполнением симфоний и ораторий, а университетские здания украшались иллюминацией. На этих мероприятиях зачитывались имена студентов, показавших отличные успехи в науках, магистрам и кандидатам вручались дипломы, а новым студентам – матрикеры и шпаги, оглашались имена почетных членов университета, вручались золотые медали за лучшие студенческие работы, выполненные в течение учебного года.

Выступать с актовой речью поручалось наиболее известным профессорам. Профессора медицинского факультета пользовались большим уважением среди своих коллег, и им неоднократно выпадала честь произнести актовую речь. Речи профессоров-медиков прежде всего обсуждались на факультете, а затем представлялись в совет университета. Профессора относились к этому заданию очень серьезно. В то время такого рода выступления были очень популярны у публики. Таким способом представители науки могли проводить свои идеи, беседовать с обществом и оказывать известное влияние на окружающую среду. Речи произносились на латыни, но часто публиковались и в переводе на русский язык. Профессора того времени умели выбирать живые, интересные темы, которые имели образовательное значение. Одним из первых в 1807 г. выступил профессор Корритари с речью «О связи философских занятий с медицинскими». В 1808 г. профессор Шумлянкий читал актовую речь на тему: «Студент, окончивший курс наук». В 1813 г. доцент Ванноти выступил с речью «О вероятной излечимости почти всех болезней». Действительно, такие проблемы не могли не вызывать любопытства у местной публики, неизбалованной большим количеством развлечений. Они давали пищу для ума, будили мысль, заставляли по-другому взглянуть на устоявшиеся представления о тех или иных вещах. Все речи печатались от имени и за счет университета в особые сборники и отдельными оттисками.

*Материал подготовила
хранитель фондов музея истории
Е.В. Семененко*

ПОДІЯ

В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ
СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ЦЕНТРІ
ВІДКРИТО ФАНТОМНІ КЛАСИ

24 грудня в рамках реалізації програми розвитку Університетського стоматологічного центру ректор Харківського національного медичного університету Володимир Лісовий відкрив 2 фантомні класи на кафедрі терапевтичної стоматології та кафедрі стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицьової хірургії та імплантології.

Фантомні класи є унікальними і єдиними у Харкові та призначені для навчання студентів стоматологічним маніпуляціям і набуття практичних фахових навичок.

ДАНИНА ПАМ'ЯТІ

У ХАРКОВІ ВІДКРИТО ПАМ'ЯТНИЙ
ЗНАК ВІДОМОМУ ХІРУРГУ

13 січня відбулося урочисте відкриття меморіальної дошки відомому хірургу, Герою України, професору Олександру Олексійовичу Шалімову. Пам'ятний знак розташований на будівлі, де проживав О.А. Шалімов, за адресою вул. Данилевського, 38.

Згадати про життя та досягнення відомого хірурга прийшли колеги, учні й послідовники Олександра Олексійовича. Почесне право відкрити дошку було надано директору ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В.Т.Зайцева НАМН України» професору Валерію Бойко. Валерій Володимирович зазначив, що з моменту появи професора Шалімова у місті хірургія Харкова та України отримала новий поштовх для розвитку: були впроваджені новітні операції та технології, створені два інститути хірургії тощо.

Такі люди, як Олександр Олексійович, залишаються в пам'яті послідовників назавжди. О.О. Шалімову присвячено книгу спогадів «Академик Александр Шалімов в Харькове», презентація якої відбулася в Інституті загальної та невідкладної хірургії.

Завершилася урочиста церемонія улюбленою піснею Олександра Шалімова «Ніч, яка місячна...».

Матеріал підготовлено прес-службою ХНМУ

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ ДАТ НА ПЕРШІЙ КВАРТАЛ 2015 р.

Січень

Леонід Володимирович Орлов (1855–24.04.1923) – 160 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри хірургічної патології (від 1894 р.) та факультетської хірургічної клініки (від 1899 р.) медичного факультету Харківського університету.

Микола Михайлович Фрішман (17.01.1890–16.04.1944) – 125 років з дня народження відомого педіатра, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри дитячих хвороб ХМІ (1930–1944).

Істомін Георгій Павлович (30.01.1935–04.12.1992) – 80 років з дня народження доктора медичних наук, професора кафедри травматології та ортопедії ХДМУ.

Лютий

Борис Мойсейович Хмельницький (17.02.1885–17.07.1959) – 130 років з дня народження доктора медичних наук, професора, директора Українського інституту туберкульозу (1940–1955), завідувача кафедри туберкульозу Харківського медичного інституту (1931–1956).

Георгій Володимирович Фольбогт (04.02.1885–17.04.1960) – 130 років з дня народження видатного фізіолога, академіка АН УРСР (1951), заслуженого діяча на-

уки УРСР (1953), завідувача кафедри нормальної фізіології ХМІ (1926–1946).

Марк Мойсейович Цехновіцер (06.02.1890–13.05.1945) – 125 років з дня народження видатного мікробіолога, імунолога, академіка АМН СРСР (1944), заслуженого діяча науки УРСР (1943), завідувача кафедри мікробіології 1-го Харківського медичного інституту (1935–1942).

Березень

Володимир Терентійович Зайцев (05.03.1930–27.07.1999) – 85 років з дня народження хірурга, заслуженого діяча науки УРСР (1983), лауреата Державної премії УРСР в галузі науки і техніки (1990), директора Харківського НДІ загальної і невідкладної хірургії (1974–1999), завідувача кафедри госпітальної хірургії ХМІ, ХДМУ (1970–1999).

Юрій Дмитрович Шульга (21.03.1920–04.07.2002) – 95 років з дня народження заслуженого діяча науки і техніки України, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб № 2 Харківського медичного інституту (1960–1981).

Ілларіон Пилипович Кононенко (28.03.1900–22.02.1972) – 115 років з дня народження наркома охорони здоров'я УРСР (1944–1946), директора ХМІ (1949–1959).

МОЛОДИ НАУКОВЦІ

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА ГУРТКІВЦІВ –
ПРИКЛАД УСПІШНОЇ СПІВПРАЦІ ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ

Студенські гуртки – це частина університетської культури, без якої дуже важко уявити навчальний та науковий процеси. Сучасна система вищої освіти навчання вимагає не тільки відвідування лекцій, семінарів, практичних та лабораторних занять, а й розкриття наукового, творчого, практичного потенціалу молоді. Саме це є основним завданням кафедри внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології. Викладачі кафедри забезпечують формування у студентів особистісного знання, власних поглядів, наукового світогляду, передають безцінний досвід і навички роботи з інформацією за допомогою клінічних обходів та їх розборів, поглиблення знань студентів із сучасних методів діагностики; проведення наукових досліджень з проблематики кафедри: вивчення нейрогуморальних, гемодинамічних, імунологічних, запальних аспектів атеросклерозу, артеріальної гіпертонії, ішемічної хвороби серця, недостатності кровообігу.

Студенти беруть активну участь у роботі з науковим матеріалом, разом зі своїми кураторами складають плани оглядів, постійно із року в рік відточують свої вміння публічних виступів на конференціях різних рівнів. І все це завдяки створенню на кафедрі сприятливим умовам для реалізації науково-дослідницьких, творчих та професійних навичок студентів у медичній сфері. Науково-дослідницька робота – це особливий вид діяльності, де важливим критерієм для майбутнього науковця є індивідуальний підхід куратора. Результати своєї плідної роботи члени гуртка щорічно представляють на різних науково-практичних конференціях, наукових форумах, «круглих столах», олімпіадах, конкурсах університетського, всеукраїнського та міжнародного рівнів з терапії та клінічної імунології.

24 грудня 2014 року відбулася традиційна наукова студентська конференція «Актуальні проблеми діагностики та лікування внутрішніх хвороб», що стала підсумком роботи студентів-гуртківців. Доповіді були присвячені питанням патології серцево-судинної системи та сучасної клінічної імунології та алергології. Усі учасники конференції отримали сертифікати, а кращі доповіді студентів А. Донської, А. Левашової та С. Кебашвілі були відзначені дипломами.

Співробітники кафедри відзначають, що студентський науковий гурток є невід'ємною частиною навчально-виховного процесу, оскільки сприяє розширенню і поглибленню терапевтичних знань з наукової точки зору.

Анастасія Піскарьова, ІІ медфакультет

КОНФЕРЕНЦІЯ СТУДЕНТІВ-БАКАЛАВРІВ

«ЗА ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ»

Проведення студентських конференцій на кафедрі медичної й біоорганічної хімії вже стало доброю традицією. 18 грудня відбулася ІІ наукова конференція студентів-бакалаврів «За здоровий спосіб життя».

Компетентне журі, до складу якого входили декан, завідувач й доценти кафедри, враховувало якість презентації, актуальність теми, уміння представити матеріал, витриманість регламенту та зв'язок хімії з медициною.

Серед першокурсників місця розподілилися в такий спосіб: І місце посіла Олена Ніколаєнко, ІІ – Даниїл Труш, ІІІ – Наталія Ковальчук. Серед третьокурсників лідерами стали Ольга Шананіна (І місце), Яна Юр'єва (ІІ місце) та Вікторія Турчина (ІІІ місце).

Досвід публічних виступів принесе майбутнім фахівцям впевненість у своїх силах, навчає виступати перед аудиторією, додає професіоналізму в майбутній роботі та відкриває нову сторінку у великій книзі знань.

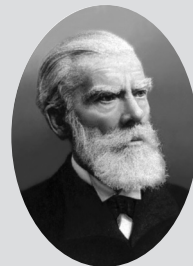
Г.О. Сирова, завідувач кафедри медичної й біоорганічної хімії, професор

Л.В. Лук'янова, доцент кафедри

АЛЬМА МАТЕР – 210

Їх імена вписані
в славетну історію
ХНМУ

*Гршман Леонард Леопольдович
(1839 – 1921) – завідувач
кафедри офтальмології.*

*Грубе Вільгельм Федорович
(1827–1898) – завідувач
кафедри факультетської хірургічної
клініки, засновник Харківського
медичного товариства.*

*Данилевський Василь Якович
(1852–1939) – завідувач
кафедри фізіології.*

*Зарубін Іван Кіндратович
(1835–1904) – завідувач
кафедри госпітальної хірургії.*

Сяйво посмішки – мета майбутнього стоматолога

17 грудня на базі Університетського стоматологічного центру кафедра стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицьової хірургії і імплантології провела п'ятий конкурс студентської майстерності «Сяйво посмішки. Творча майстерня».

Конкурс вже став своєрідним відзеркаленням потужної наукової та навчально-виховної роботи кафедрального колективу. Про набуття популярності свідчило те, що заявку на участь у конкурсі надали більше 70 студентів III, IV та V курсів. Після проведення відбіркового туру залишилось 30 студентів зі стоматологічного, V та VI факультетів.

Метою конкурсу був пошук обдарованої студентської молоді та створення умов для її творчого зростання. Зважаючи на першу ювілейну дату конкурсу та багатопрофільність кафедри, змагання на звання «найкращого» проводилося у 5 різних номінаціях: «дитяча хірургічна стоматологія», «ортодонтія», «ендодонтична обробка кореневих каналів», «моделювання анатомічної форми зубів з пластичних матеріалів» та «профілактика стоматологічних захворювань».

Конкурс з розділу «дитяча хірургічна стоматологія» складався з 2 етапів:

теоретичного та практичного. На першому етапі студенти оцінювали рентгенограми хірургічної спрямованості та встановлювали попередній діагноз на їх основі. На другому етапі проводили операцію «первинна хірургічна обробка» забито-рваної рани м'яких тканин, відтвореної на моделі.

Професійна стоматологічна громада Харківщини всебічно підтримала цей захід та створила умови для заохочення студентів до участі в ньому. Усі без винятку учасники отримали чудові подарунки та призи у вигляді спеціалізованої професійної літератури, стоматологічного інструментарію та стоматологічних матеріалів.

Так, Харківським відділенням Асоціації стоматологів України на чолі з президентом Н.М.Удовиченко були представлені подарунки для призерів та заохочувальні призи, загальний фонд яких склав 10000 грн, а президент Всеукраїнської Асоціації стоматологів М.М. Угрін виділив особистий приз для переможця секції «дитяча хірургічна стоматологія» – сертифікат на безкоштовне відвідування теоретично-практичного семінару «Використання методу субантральної аугментації при реабілітації дистальних відділів верхньої щелепи з використанням дентальних імплантів», який відбудеться найближчим часом у м. Львові. Асоціацією приватнопрактикуючих стоматологів України на чолі з президентом Ш.Д. Таравнех були виділені подарунки з загальним призовим фондом 4000 грн. Головний лікар КЗОЗ «Стоматологічна поліклініка №6» О.О. Панков надав можливість одному з призерів конкурсу проходити інтернатуру на базі поліклініки, яку він очолює. Активну участь у підготовці до конкурсу взяли «Splat» та «DENTSPLY» зі врученням коштовних наборів стоматологічних матеріалів призерам конкурсу.

Дипломантами конкурсу стали всі учасники, тому що вони продемонстрували високі теоретичні знання та впевнене володіння практичними навичками, а призерами конкурсу стали 15 осіб (по три призових місця в кожній номінації).

«Інноваційні технології викладання»

Для розвитку творчої ініціативи та підвищення професійної майстерності студентів колектив кафедри стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицьової хірургії та імплантології запропонував таку інтерактивну форму навчання, як виступ студента на практичному занятті та лекції з власною доповіддю з циклу «Профілактика стоматологічних захворювань».

Це викликало масштабний відгук з боку студентів III курсу стоматологічного факультету. На відбіркового турі конкурсної комісії серед багатьох студентських презентацій було відібрано 10 найкращих.

Студенти на практичних заняттях представили свої презентації та продемонстрували вміння розкрити перед слухачами проект, майстерність та переконливість привикладанні матеріалу. Кращі роботи будуть представлені у рамках заключної лекції «Профілактика стоматологічних захворювань».

Цей проект підтримано фірмою «Regard», яка кожному з десяти переможців надала заохочувальні призи у вигляді сертифікатів на безкоштовне придбання стоматологічного обладнання.

Ю.Ю. Ярославська, доцент кафедри стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицьової хірургії і імплантології

Співробітниками ХНМУ одержано патенти на такі винаходи та корисні моделі:

1. Спосіб визначення стабільності бупівакаїну гідрохлориду в ліпідних середовищах. Автори: **П.Ю. Костя, М.В. Красносельський, А.А. Хижняк, М.П. Дикий, О.П. Медведєва.**
2. Спосіб хірургічного лікування псевдокіст підшлункової залози, ускладнених арозивною кровотечею у порожнину псевдокісти. Автори: **І.А. Криворучко, Н.М. Гончарова, С.М. Тесленко, М.М. Тесленко, П.В. Сви́репо, О.А. Тонкоглас, В.А. Вовк.**
3. Спосіб хірургічного лікування псевдокіст підшлункової залози, ускладнених арозивною кровотечею у порожнину псевдокісти. Автори: **І.А. Криворучко, Н.М. Гончарова, С.М. Тесленко, М.М. Тесленко, П.В. Сви́репо, В.П. Колесник, В.А. Вовк.**
4. Спосіб лікування бронхолегеневої дисплазії у дітей. Автори: **О.Л. Логвінова, Г.С. Сенаторова.**

5. Спосіб підсилення анальгетичної дії периферичного генезу парацетамолу. Автори: **Г.О. Сирова, Р.О. Бачинський, Л.В. Лук'янова, В.С. Шапошник.**
6. Спосіб підсилення анальгетичної дії периферичного генезу карбамазепіну. Автори: **Г.О. Сирова, Р.О. Бачинський, Л.В. Лук'янова, В.С. Шапошник.**
7. Спосіб діагностики патології шлунково-кишкового тракту у дітей з недиференційованою дисплазією сполучної тканини. Автори: **Т.В. Фролова, О.В. Охалкіна, І.Р. Сіняєва, І.І. Терещенкова, Н.Ф. Стенкова, О.В. Атаманова.**

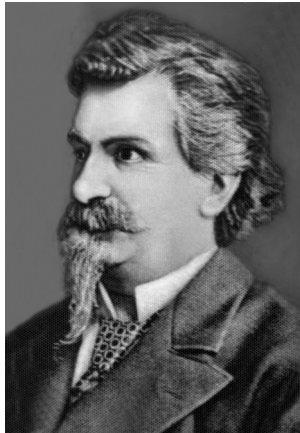
Т.Г. Євтушенко, керівник служби інтелектуальної власності ХНМУ

УЧЕНІ ХНМУ

К 190-ЛЕТІЮ СО ДНЯ РОЖДЕННЯ
ДУШАНА ФЕДОРОВИЧА ЛЯМБЛЯ:
НЕІЗВЕСТНОЕ ОБ ИЗВЕСТНОМ

5 декабря 2014 года исполнилось 190 лет со дня рождения одного из крупнейших деятелей Харьковского университета Душана Федоровича Лямбля, который вошел в историю университета. Выдающийся украинский историк Д.И. Багалея (1857–1932) назвал Д.Ф. Лямбля «самым видным представителем науки анатомии в Харьковском университете, который пользовался европейской известностью еще до назначения его профессором в Харькове».

Душан Федорович, католического вероисповедания, родился 5 декабря 1824 года в Богемии. В 1849 году окончил медицинский факультет Пражского университета, где с 1856 года работал приват-доцентом кафедры патологической анатомии. В это время он организовал частные курсы нормальной и патологической гистологии, которые привлекали внимание многих врачей, приезжавших в Прагу. Среди них было много русских врачей. Общась с ними, Душан Федорович выучил русский язык.

Служебная и научная деятельность Д.Ф. Лямбля делится на три периода: первый проведен им в Праге, второй (с конца 1860 года по ноябрь 1871 года) – в Харькове и третий (с 1871 по 1895 год) – в Варшаве.

Профессор Д.Ф. Лямбль, избранный в 1860 г. профессором кафедры нормальной анатомии Харьковского университета, приехал в город не новичком в науке и преподавании, а уже окруженным ореолом славы знаменитым ученым. За время его пребывания в Харькове кафедра анатомии пережила свое лучшее время. Преподавание нормальной анатомии значительно видоизменилось, было поставлено на ту высоту, каковой не везде достигало даже за границей. Что же касается кафедры патологической анатомии, то своим возникновением она всецело обязана Д.Ф. Лямблю. Он первый начал надлежащим образом преподавать этот предмет. Известно, что вопрос об отделении предмета патологической анатомии в отдельную кафедру в Харьковском университете был решен в положительном смысле только в 1867 г. Однако профессор Лямбль читал патологическую анатомию раньше, уже с тех пор, как приехал в Харьков. Душан Федорович основал музей макропрепаратов на кафедре патологической анатомии. Известный харьковский ученый И. Скворцов утверждал, что период работы Д. Лямбля в университете был временем расцвета деятельности кафедры нормальной и патологической анатомии.

Душан Федорович был блестящим лектором. Его лекции, на которые прихо-

дили не только студенты и врачи, но и профессоры других кафедр, соответствовали высочайшим европейским стандартам, отличались широтой кругозора лектора, ясностью и яркостью изложения мысли. Кроме того, лекции профессора вызвали интерес еще и тем, что Душан Федорович во время объяснения материала рисовал мелом художественные рисунки.

Как прозектор Д.Ф. Лямбль выполнял аутопсии внимательно, быстро, последовательно, замечал наименьшие патологические изменения в органах. Его патологоанатомический диагноз всегда был четким и ясным.

Как член университетского сообщества Душан Федорович постоянно посещал заседания факультета и совета и в течение одиннадцатилетнего пребывания в Харькове всегда был одним из деятельнейших членов в этих заседаниях. Он интересовался не только тем, что непосредственно касалось его специальности и кафедры, но участвовал в обсуждении большинства вопросов университета. Его многочисленные «мнения», «доклады», «рецензии», «рапорты» всегда блистали солидными сведениями и были основаны на научных доказательствах.

Д. Лямбль был первым председателем Харьковского медицинского общества. Он возглавлял общество в 1861–1863 и 1867–1868 годах. В 1870 году его избрали вице-президентом.

Знания Душана Федоровича были поистине энциклопедичны: более 100 его работ посвящены различным отраслям естествознания, этнографии, культуре и лингвистике славянских народов, нормальной и патологической анатомии, гистологии, паразитологии и терапии. Он первым описал круговые волокна цилиарной мышцы глаза. За монографию «Самовывих позвоночника» в 1893 году Д. Лямбль был награжден премией имени П.А. Загорского. Мировую славу он заслужил за описание нового вида паразита, названного в его честь лямблией. Профессор Д.Ф. Лямбль в течение 1861–1865 годов выпустил «Патологическую анатомию» в виде записок, гравированных на камне. Записки Д.Ф. Лямбля являются первым учебником по патологической анатомии в Украине, а также в Российской Империи.

В 1871 г. Д.Ф. Лямбль был назначен ординарным профессором факультетской терапевтической клиники Варшавского университета. В Варшаве он и умер 13 февраля 1895 года во время приступа астмы, которой страдал долгие годы.

**А.Ф. Яковцова, Ж.Н. Перцева,
В.Д. Марковский, И.В. Сорокина,
М.С. Мирошниченко, О.Н. Плитень**

**Лазаревич Иван Павлович
(1829–1902) – завідувач кафедри
акушерства, жіночих та дитячих хвороб.**

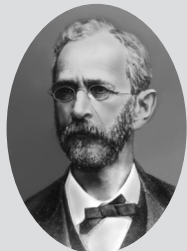
**Оболеньский Иван Миколайович
(1841–1920) – засновник і завідувач
кафедри загальної патології
(1871–1886), заснував станцію
швидкої допомоги (1910).**

**Подрез Аполлінарій Григорович
(1852–1900) – автор першого
вітчизняного посібника з урології,
завідувач кафедри госпітальної хірургії.**

**Трінклер Микола Петрович
(1859–1925) – завідувач кафедри
хірургічної патології з десмургією і
вченням про вивихи та переломи.**

**Щелков Иван Петрович
(1833–1909) –
ректор Харківського університету,
завідувач кафедри фізіології.**

ДО 240-РІЧЧЯ Д.М. ВЕЛЛАНСЬКОГО

ВЧЕНИЙ, ВІДДАНИЙ
СВОЇМ ІДЕЯМ І НАУЦІ

Виповнилося 240 років з дня народження Данила Михайловича Велланського – визначного медика-фізіолога і філософа.

Народився Д.М.Велланський 11 грудня 1774 року в містечку Борзни Чернігівської губернії. Батько його мав прізвище Кавунник і був міщанином-кожум'якою. Навчившись грамоти від дяка, Данило вирішив стати фельдшером. Місцевий фельдшер сказав йому, що для цього необхідно знати латину і порадив учителя. Не минуло й року, як Данило приніс йому прохання, написане латиною. Фельдшер порадив вступити до Київської духовної академії. Данило вчився прекрасно і не терпів насмішок з приводу прізвища Кавунник. За порадою товариша він змінив його на Велланський, від латинського слова vaillant – сміливий.

Після Київської академії Велланський у числі тих, хто найліпше закінчив курс, поїхав до Петербурга, де вчився в госпітальній школі, яка з 1798 року стала Медико-хірургічною академією. В 1799 році Велланський став підлікарем, в 1801 році – кандидатом медицини, а в 1802 одержав звання лікаря. Того ж року відправлений за кордон, в 1805 повернувся і був прикомандирований до військово-сухопутного шпиталю. Навчаючись в Німеччині, Велланський захопився ідеями натурфілософа Шеллінга. Він вважав, що основою будь-якої науки є філософія і вирішив присвятити свою діяльність філософським питанням медицини. Після повернення до Академії подав дисертацію латинською мовою «Фізико-медична дисертація про реформу медичної та фізичної теорій у світлі натуральної філософії» (під фізичною теорією в той час розуміли наукові біологічні основи розвитку). У дисертації було багато ворогів, і тільки 1808 року Велланського затвердили у званні доктора медицини і хірургії. Згодом він став професором анатомії і фізіології Медико-хірургічної академії, а після відокремлення анатомії, з 1817 року до виходу на пенсію у 1837, Велланський читав фізіологію і загальну патологію, тобто сучасною термінологією – патологічну фізіологію. У 1819 р. він став академіком.

Велланський першим ознайомив Росію з поглядами натурфілософії (філософії природи). Треба відзначити, що це був час інтенсивного розвитку природознавства. У цей період відбувся крах механіцизму і творилися епохальні відкриття в хімії, електриці, магнетизмі, біології. Натурфілософи пояснювали нові факти як духовну сутність відносно матерії. Велланський проповідував цілком діалектичну думку про природу як єдине ціле, про єдність і взаємозв'язок органічної і неорганічної природи. Ці положення мали прогресивне значення. Велланський першим вніс у російську мову її філософський стиль. Він вчив покоління сприймати природу «систематично і філософично» в той час, коли Росія була охоплена шовіністичним «мракобесієм», після 1812 року і реакцією після грудня 1825 року. Добре сказав про Велланського Павло Грабовський: «... Як українець Скворода був єдиним філософом в XVIII ст. на всю Росію, так українець Кавунник-Велланський був першим філософом Росії в столітті XIX, в тому його головна вага і заслуга перед нащадками».

Можна стверджувати, що нова епоха в російській медицині тісно пов'язана з ім'ям Велланського, бо він зворушив медичну науку на початку XIX століття. У дусі натурфілософії Велланський намагався осмислити все, що відбувалося навкруги (у тому числі й хвороби людини), при цьому надавав великого значення ідеалістичному розумінню магнетизму, електризму і полярності. Рівень розвитку науки початку XIX століття не був настільки високим, щоб правильно пояснити всі явища природи.

Про вплив Велланського та великий інтерес до нього свідчить такий факт: московська інтелігенція запропонувала йому 20 тис. рублів за курс з 20 лекцій.

Працелюбний, скромний, цілком відданий науці Велланський користувався повагою, а труди його мали великий успіх. Протягом 30 років він ані на крок не відступив від своїх поглядів. Сміливість і переконливість у своїй правоті вражають. У 1832 році він розмістив у журналі виклик, що заплатити 1000 рублів тому, хто зуміє довести помилковість хоча б одного з його положень. Охочих на гроші не знайшлося.

Коли Велланський помер (15.03.1847 р.), на його могилі було споруджено пам'ятник на зібрані за підпискою кошти – це ще одне свідчення поваги суспільства до вченого.

Відзначення ювілейної дати переповнює наші серця пошаною до Д.М. Велланського, а його образ вченого, відданого своїм ідеям та науці, має бути прикладом, гідним наслідування.

В.Ю. Єщенко,

доцент кафедри патофізіології

– ВІТАЄМО!

Вітаємо доктора фармацевтичних наук, завідувача кафедри медичної та біоорганічної хімії, професора **Ганну Олегівну Сирову**, яка стала дипломантом XVI обласного конкурсу «Вища школа Харківщини – кращі імена» в номінації «Завідувач кафедри».

Адміністрація та колектив Харківського базового медичного коледжу №1 висловлюють подяку директорів музею історії Харківського національного медичного університету **Жаннеті Миколаївні Перцевій** за допомогу в підготовці та проведенні регіонального студентського історичного турніру «Перша Світова війна. Люди. Події. Уроки», присвяченого 100-річчю з початку Першої світової війни.

10 січня в м.Полтава відбувся конкурс «Різдвяний фестиваль», в якому брали участь студенти Харківського національного медичного університету. За підсумками конкурсу вони посіли наступні місця:

I місце в номінації «Естрадний вокал» – студентка II медфакультету **Дар'я Скляренко**.

I місце в номінації «Танці народів світу» – студентка стоматологічного факультету **Анастасія Біла**.

II місце в номінації «Народний вокал» – студентка II медфакультету **Марія Харитоненко**.

II місце в номінації «Розмовний жанр» – студент II медфакультету **Михайло Губарев**.

II місце в номінації «Естрадний вокал» – студентка I медфакультету **Мargarита Ексарова**.

ТВОРИ ДОБРО

Ету сказку написал мальчик Мишка, ему 12 лет, он живет в хосписе. С прошлой осени он «отказной» у врачей. Свою сказку он написал на школьный литературный конкурс, но это не так важно. Главное, что он хочет, чтобы его сказку читали, чувствовали – кому нужно и кто захочет... Еще в реанимации Мишке пообещали, что его сказку прочтут. Сегодня ему лучше. Поделиться этой сказкой – одно из тех Чудес, которое мы можем сделать для исполнения желания ребенка, чтобы сказка прошла более длинный путь. Мишка заслужил это...

Сказка о лунном лучике

«Жил-был маленький золотистый лунный лучик. Он был совсем тонкий, с трудом пробивался сквозь густые тучи. В сумрачном лесу он часто терялся среди веток, и не мог попасть в комнату через окно, если шторы были задернуты. Он мечтал стать таким, как старшие братья – сильные и яркие солнечные лучи, чтобы приносить всем тепло, жизнь и радость. Лучик печалился: «Неужели я всегда буду таким слабым? Что я смогу сделать хорошего?» Но однажды красивая серебряная звездочка сказала ему: «Мы с тобой – особенные. Мы умеем светить ночью и дарить миру волшебство. Просто гори от всего сердца и ничего не бойся!» И лунный лучик побежал по темной воде реки и нарисовал сверкающую дорожку. Все птицы, рыб и даже деревья на берегах залюбовались ею. Потом лучик пробрался в открытую форточку одного дома и ласково погладил по щеке малыша, который увидел сказочный сон. Лучик заиграл на лесной листве и помог заблудившемуся олененку найти свою маму. А к утру он, усталый и счастливый, возвратился домой – в лунный диск. И спрятался там до заката, до следующих подвигов!»

**ЗАПОБИГТИ, ВРЯТУВАТИ,
ДОПОМОГТИ**

Осторожно, снежные заносы!

Занос снежный – это гидрометеорологическое бедствие, связанное с обильным выпадением снега при скорости ветра свыше 15 м/с и продолжительностью снегопада более 12 часов. Метель – перенос снега ветром в приземном слое воздуха. Различают поземок, низовую и общую метель. При поземке и низовой метели происходит перераспределение ранее выпавшего снега, при общей метели, наряду с перераспределением, происходит выпадение снега из облаков. Возможно снижение видимости на дорогах до 20-50 м, а также частичное разрушение легких зданий и крыши, обрыв воздушных линий электропередачи и связи.

Подготовка к метелям и заносам

Если Вы получили предупреждение о сильной метели, плотно закройте окна, двери, чердачные люки и вентиляционные отверстия. Стекла окон оклейте бумажными лентами, закройте ставнями или щитами. Подготовьте двухсуточный запас воды и пищи, запасы медикаментов, средства автономного освещения (фонари, керосиновые лампы, свечи), походную плитку, радиоприемник на батарейках. Уберите с балконов и подоконников вещи, которые могут быть захвачены воздушным потоком. Включите радиоприемники и телевизоры (по ним может поступить новая важная информация). Подготовьтесь к возможному отключению электроэнергии. Перейдите из легких построек в более прочные здания. Подготовьте инструмент для уборки снега.

Действия во время сильной метели

- Выходите из зданий лишь в исключительных случаях.
- Сообщите членам семьи или соседям, куда Вы идете и когда вернетесь.
- В автомобиле можно двигаться только по большим дорогам и шоссе.
- При выходе из машины не отходите от нее за пределы видимости.
- Остановившись на дороге, подайте сигнал тревоги прерывистыми гудками, поднимите капот или повесьте яркую ткань на антенну, ждите помощи в автомобиле. При этом можно оставить мотор включенным, приоткрыв стекло для обеспечения вентиляции и предотвращения отравления угарным газом.

• Если Вы потеряли ориентацию, передвигаясь пешком вне населенного пункта, зайдите в первый попавшийся дом, уточните место Вашего нахождения и, по возможности, дождитесь окончания метели.

• Если Вас покидают силы, ищите укрытие и оставайтесь в нем.

• Будьте внимательными и осторожными при контактах с незнакомыми Вам людьми, так как во время стихийного бедствия резко возрастает число краж из автомобилей, квартир и служебных помещений.

• Во время сильной метели запрещается выходить в одиночку.

Действия после сильной метели

Если в условиях сильных заносов Вы оказались заблокированным в помещении, осторожно, без паники, выясните, нет ли возможности выбраться из-под заносов самостоятельно (используя имеющийся инструмент и подручные средства).

Если самостоятельно разобрать снежный занос не удается, попытайтесь установить связь со спасательными подразделениями; включите радиотрансляционный приемник (телевизор) и выполняйте указания местных властей; примите меры к сохранению тепла и экономному расходованию продовольственных запасов.

А.Н. Выгляд, начальник городских курсов ГЗ г. Харькова

Н.М. Волошук, начальник штаба ХНМУ

АЛЬМА МАТЕР – 210

2015 рік – ювілейний для нас. У цьому році, коли Харківський національний медичний університет відзначає своє 210-річчя, Наукова бібліотека університету святкуватиме свої 95 років. На шпальтах газети ми протягом року висвітлюємо основні етапи формування головної книгозбірні університету, значні події в її діяльності.

І хоча офіційно бібліотека нашого університету була створена у 1920 році, історія формування бібліотечного фонду пов'язана з подіями, що відбулись понад століття тому – відкриттям Харківського Імператорського університету у 1805 році.

Перші кроки...

1805 рік – за ініціативою просвітителя, громадського діяча, вченого В.Н. Каразіна відкрився Імператорський Харківський університет з чотирма факультетами, одним з яких був медичний. Ще у 1803–1804 рр. В.Н. Каразін, перебуваючи в Санкт-Петербурзі у справах, пов'язаних з організацією університету, придбав 3 219 книг, які були переправлені до Харкова й започаткували університетську бібліотеку.

Від початку виникнення (1805) і до реорганізації в академію (1920), а надалі – у самостійний інститут (1921), медичний факультет не мав своєї

бібліотеки, тому викладачі та студенти-медики були читачами фундаментальної університетської бібліотеки, в якій працювали професори, викладачі університету. Так, у 1806 році суббібліотекарем (тобто помічником бібліотекаря) обрано Людвіга Осиповича Ванногі, відомого анатома, засновника анатомічного театру та музею кафедри анатомії. У книзі «Краткий очерк истории Харьковского университета за первые сто лет его существования (1805–1905)» Д.І. Багалея та інші зазначають, що університетська бібліотека розвивалась і зростала досить повільно. Це частково залежало від малих коштів, а частково від труднощів доставки іноземних книг. За 10 перших років кількість книг у ній складала до 15 000 томів, за 20 наступних років – 27 000. Середній щорічний приріст дорівнював спочатку 1500, а далі – 600 томів. У бібліотеці майже не було підручників та посібників російською мовою, а більшість студентів не знали іноземної мови. Тож основними навчальними посібниками були записки-конспекти лекцій, які студенти-медики передавали від покоління до покоління. Проте вже у 1828 році створено студентський відділ університетської бібліотеки, широко розгорнула свою діяльність типографія.

На початку XIX століття університетська наука була ще дуже недосконалою. Професори того часу мали не стільки самостійно розробляти власні наукові дослідження, скільки розповсюджувати наукові знання, тобто створювати навчальну літературу.

Читайте далі, панове, на с. 12

КАК МЫ ПРОВЕЛИ ДЕНЬ СВЯТОГО НИКОЛАЯ В КУПЯНСКЕ

День святого Николая для представителей Координационного совета студенческого самоуправления ХНМУ начался намного раньше, чем обычно. Ведь предстояла долгая дорога. Ребятам с нетерпением ждали воспитанники Купянской специальной общеобразовательной школы-интерната для детей-сирот и детей, которые остались без опеки родителей.

Подготовка к поездке прошла очень напряженно: для детворы готовился большой сюрприз, а неожиданные проблемы с транспортом чуть не сорвали все планы. Предстоять, что будет твориться в маленьких сердечках, если мы их разочаруем и лишим праздника, было невыносимо! Известно, что когда чего-то очень хочется, все высшие силы в этом помогают... Транспорт нашёлся, правда, не все желающие смогли поехать, но самое главное, что в машину поместился наш сюрприз!

Мы думаем, уже и вам стало интересно, что же такого необычного приготовили для детворы? Мы подготовили постановку кукольного театра, да – с самыми настоящими куклами, ширмой и остальными атрибутами! Юные зрители были в полном восторге от спектакля. А мы в свою очередь смотрели на радостные, счастливые и восторженные лица. Смотрели и понимали, что все трудности, с которыми сталкивались, стоили этих моментов.

Не остались без подарков и мы. Детвора провела для нас экскурсию по школе: нам показали мастерскую, в которой они обучаются, свои классные комнаты, живой уголок, музей их твор-

ческими и спортивными достижениями. Но подарки – это не главное, самое важное, что мы смогли пообщаться с каждым из наших подопечных, ведь это для них особенно важно. Каждый старался проявить себя: кто-то хвастался

своими достижениями в учебе, кто-то демонстрировал актерские качества, а были и те, кто учили нас рукоделию. Мы никогда не задумывались о том, что среди деток может быть столько талантов. Кто-то в свои 7 лет уже занимается дизайном одежды, кто-то мастер изготовления всяких handmade-сувениров, кому-то бы мог поверить сам Станиславский, а кого-то можно отправлять на телевидение вести кулинарную программу (и не важно, что этому кому-то всего 9 лет!)

Деткам в Купянской школе-интернате повезло, что они оказались в руках профессионального коллектива. Было очень приятно наблюдать за тем, как воспитатели беспокоятся за судьбу каждого подопечного: советом или приветливой улыбкой, развитием творческих способностей, атмосферой семейного уюта.

Целый день пролетел как одна минута, возвращаться назад не хотелось совсем. Всю обратную дорогу мы делились впечатлениями и планировали следующую поездку. Весной обязательно придумаем для наших подопечных еще что-то более интересное.

Екатерина Любомудрова, врач-интерн кафедры педиатрии № 2

Дарья Кузнецова, III медфакультет

ДЕНЬ
ГАРНИХ ВЧИНКІВ

Середина грудня – благодатний час, сповнений найкращих очікувань, світлик почуттів, гарних вчинків, які відбуваються напередодні світлого свята Різдва Христового.

Однак до святка Різдва є ще один день, який особливо люблять діти у багатьох країнах світу – це День святого Миколая, покровителя дітей і мандрівників. У деяких країнах Миколай Чудотворець прийняв різні обличчя: Санта Клаус, Дід Мороз, Святий Микулаш та ін.

З особливою радістю день святого Миколая відмічали студенти 3–4-ї груп I медичного факультету, які навчаються на кафедрі пропедевтики педіатрії № 2. Базою кафедри є Обласна дитяча клінічна лікарня № 1.

Зі власної ініціативи та за власні кошти студенти при-

дбали подарунки, разом із медичними працівниками, співробітниками кафедри вітали зі святом, дарували подарунки дітям у відділеннях онкології, дітей молодшого віку, пульмонології, алергології. Радість і посмішка спостерігалися на обличчях дітей.

Особливу подяку майбутні лікарі отримали від батьків хворих дітей, які щиро дякували їм за любов, сердечність, повагу до малечі.

В.П. Кандиба, доцент кафедри пропедевтики педіатрії № 2

«ПОДАРУЙ СВЯТКОВИЙ НАСТРІЙ!»

Новорічні свята – це час дарувати гарний настрій, посмішки, тепло та турботу. Студенти медичного університету, керуючись бажанням допомогти тим, хто цього потребує, провели благодійну акцію «Подаруй святковий настрій».

Координаційна рада студентського самоврядування звернулася за допомогою до шкіл м. Харкова, запропонувавши учням власноруч зробити подарунки, які зможуть налаштувати мешканців хоспісу на хвилю новорічного настрою. Відгукнулися школи та центри творчості майже всіх районів Харкова!

6 січня кожен мешканець двох хоспісів міста отримав святковий настрій. Важко передати щирість та справжню радість людей! Прикраси «оселилися» на столах, стінах та підвіконнях палат, нагадуючи про те, що початок січня – святова пора. У кожному подарунку чекав приємний

сюрприз – набір солодощів, а студенти-волонтери ХНМУ цього дня почули багато подяк та привітань.

Анастасія Рощевська, координатор сектору громадського виховання КРСС

ПАМ'ЯТАЄМО

29 СІЧНЯ –
ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ГЕРОЇВ КРУТ

29 січня у 1918 році триста українських студентів загинули, намагаючись зупинити під Києвом наступ більшовицької армії Михайла Муравйова.

Цей день є одним із символів боротьби українського народу за свою незалежність. У пам'яті людській назавжди залишиться великий безсмертний подвиг юних студентів, які захищали українську державність.

Починаючи з грудня 1917 року, Українська народна республіка перебувала у стані війни з Радянською Росією. 29 січня 1918 року біля залізничної станції Крути під одноіменним селищем та поблизу села Пам'ятне, за 130 кілометрів на північний схід від Києва (Чернігівська область), невелика кількість українських учнів, студентів та військових чисельністю близько 300 чоловік вступила у бій із нерівними силами наступаючих більшовиків (більше 4 тис.) та затримала на три доби загарбницькі війська, поклавши свої голови за незалежність України. Тоді українська молодь захищала підступи до Києва за завданням керівництва Української народної республіки.

У підсумку бою студенти відступили, втративши понад 200 людей, а один загин, чисельністю близько 30 осіб, потрапив у полон. Відступаючи в сутінках, ці студенти втратили орієнтир та вийшли прямо на станцію Крути, вже зайняту червоногвардійцями. Один із більшовицьких командирів Єгор Попов наказав ліквідувати полонених. За свідченнями очевидців, з 27 студентів спочатку знущалися, а потім розстріляли.

Загиблих українців більшовицькі командири заборонили ховати. І лише в березні 1918 року, коли до Києва повернулася Центральна Рада, їх було поховано у Києві на Аскольдовій могилі. Під час громадської жалоби і церемонії їх поховання виступив Михайло Грушевський, який назвав цей вчинок київської молоді героїчним. Відомий український поет Павло Тичина присвятив їм свій вірш «Пам'яті тридцяти».

До нашого часу збереглися тільки імена тих, кого було поховано на Аскольдовій могилі.

ІГРИ РОЗУМУ

ВІДКРИТА ЗИМОВА ГРА КЛУБУ
«ЩО?ДЕ?КОЛИ?»

26 грудня відбулася відкрита зимова гра «Що?Де?Коли?» за звання чемпіона ХНМУ. У ній взяли участь 7 команд.

За цей рік до нашого клубу приєдналися дві нові команди – ІІ медичного факультету (капітан Денис Денисенко) та стоматологічного факультету (капітан Віктор Верещак). Також у грі взяли участь дві команди І медичного факультету на чолі з Андрієм Овсянниковим та Віталієм Кругляком, ІІ медичний факультет на чолі з Олесею Плеховою, ІІІ медичний факультет під керівництвом Ігоря Товстухи та стоматологічний факультет (капітан команди – Єгор Черкашин). Більшість команд після першого туру мали рівні шанси на перемогу, хоча і другий тур не до кінця розставив всі крапки над «і».

Чемпіонами зимової гри стала команда ІІ медичного факультету, долю другого і третього місця вирішив додатковий раунд. У ньому зустрілися команди І медичного факультету, та вже перше питання виявило срібного призера – команду Андрія Овсянникова, а бронза дісталася команді Віталія Кругляка.

Тимофій Попов, президент клубу «Що?Де?Коли?»

Епонимы в анатомии человека

Из книги «Эпонимы в анатомии человека»
под ред. проф. **Н.А. Волошина**

Plicae transversae recti – складки Нелятона

Огюст Нелятон (Auguste Nelaton) (1807–1873) – французский хирург и уролог. Работал профессором хирургии в Париже. Описал один из признаков перелома шейки бедра. Создал ряд урологических инструментов и предложил методы хирургических операций, ввел в употребление зонд с фарфоровой пуговкой для наложения пуль и мягкий катетер.

Musculus sphincter ampullae haropatorpancreaticae – сфинктер Одди

Руджеро Одди (Ruggero ferdinando Antonio Guiseppe vincenzo Oddi) (1864–1913) – итальянский физиолог и анатом. Был главой Института физиологии и Университета в Генуе. Еще будучи студентом, описал сфинктер печеночно-поджелудочной ампулы, хотя тот был открыт за 200 лет до него Глиссоном.

АЛЬМА МАТЕР – 210

ПЕРВАЯ АНГИОКАРДИОГРАФИЯ
В ХАРЬКОВЕ

В конце 50-х я был аспирантом на кафедре рентгенологии, которую возглавлял профессор Харьковского медицинского института, известный украинский рентгенолог Георгий Андреевич Бурлаченко. Кафедра располагалась в хирургическом корпусе Областной клинической больницы. В этом

же здании находилась кафедра факультетской хирургии профессора А.З.Цейтлина. В 1957 году сотрудником кафедры стал хирург, доцент, кандидат медицинских наук А.А. Шалимов.

В те годы в Харькове на сердце не оперировали и не проводили ангиокардиографий. А у Александра Алексеевича уже был опыт хирургического лечения митрального стеноза в г. Брянске.

К нему обратилась больная с диагнозом «сочетанный порок митрального клапана с преобладанием стеноза». Для уточнения характера поражения митрального клапана А.А. Шалимову было необходимо провести ангиокардиографическое исследование. В те годы УЗИ сердца еще не существовало. Аускультация и фонокардиография ответа не давали, поэтому А.А. Шалимов обратился к профессору Г.А. Бурлаченко, заведующему кафедрой рентгенологии и радиологии, с просьбой провести такое исследование с помощью имеющейся аппаратуры. Тогда харьковские клиники не имели рентгеноаппаратуры для серийных исследований.

Профессор Г.А. Бурлаченко поручил рассмотреть возможности такого испытания доценту Игорю Федоровичу Бодне, человеку с «золотыми руками и светлой головой». Игорь Федорович разработал, сконструировал и изготовил для аппарата «УРДД 110 К» специальное приспособление, которое впервые в Харькове позволило получить серию ангиокардиографических снимков. Рентгенограммы делались с частотой один снимок в секунду (современные ангиографы выполняют 6 снимков в секунду и больше).

Движение кассет на приспособлении обеспечивалось следующим образом: ассистенты, облаченные в тяжеленные передники (защита от облучения), длинными палками передвигали в нужный момент эти кассеты с рентгенпленками.

Александр Алексеевич через бедренную артерию провел катетер, по которому ввел рентгеноконтрастное вещество в полость сердца. Включалось высокое напряжение, производился снимок и сразу шел второй. Приставка обеспечивала серию снимков. Такое примитивное приспособление позволило выполнить снимки и с их помощью установить наличие у больной преобладания стеноза митрального клапана. Таким образом, были определены показания к операции митральной комиссуротомии для устранения сужения митрального клапана.

Сейчас кому-то это может показаться нереальным, но именно так в Харькове в 1957 г. была успешно выполнена первая ангиокардиография и состоялась наша встреча с Александром Алексеевичем Шалимовым.

Ю.Т. Киношенко

Невтомний шукач народних скарбів

Полісся... Край блакитних озер і безмежного лісошуму, блакитних льоноцвітів і червонощокіх калинових заростей, земля людей суворої і водночас поетичної долі. Інша назва Полісся – Древланщина – каже, що це стародавня земля, своєрідний і

цікавий етнографічний край між річками Ірпенкою і Прип'яттю. Неподалик від старовинного містечка Коростень ще в середині минулого століття можна було знайти невеличке поселення – хутір Великий Ліс. Саме в цьому глухом панському хуторці восени 1939 р. у простій селянській родині народився Василь Скуратівський – майбутній український народознавець, письменник, видавець, непересічний діяч народної культури. Тут минуло його дитинство, яке припало на роки війни та голодні повоєнні часи, коли підліткам доводилося заміняти батьків, братів та сестер, які не повернулися з фронту.

Разом з тим тяжкі роки мали значний вплив на формування особистості майбутнього народознавця. Наприкінці свого життя Василь Скуратівський згадував: «Моє дитинство і підліткові роки припали на добу ще не до кінця втрачених традицій. З огляду на це,

маю завдячувати власній долі, оскільки, вивчаючи і описуючи народознавче розмаїття мого народу, мені легше оперувати матеріалом, адже я був не тільки свідком, а і брав участь у тих діях». Батьки Скуратівського, Тиміш (Тимофій) Якович і Мотря Антонівна, були простими селянами. Батько був знаним на селі столярю, майстрував діжки, скриглі, лійка, вулики та ін. Для власних потреб розробив і виготовив дерев'яну медогонку, яка зараз знаходиться в експозиції Переяслав-Хмельницького музею народної архітектури та побуту.

З дитинства Василь любив читати. У 13 років вирішив стати письменником, написав перший вірш і надіслав до районної газети. Відповідь не забарилась – порадили більше читати і краще вивчати рідну мову та літературу. Однак хлопець був настирливим і продовжував надсилати до редакції свої нові вірші, байки, замальовки, дописи. З часом їх почали друкувати.

Після закінчення школи у 1959 р. кілька місяців працював коректором в Народницькій районній газеті, і як тільки з'явилась можливість, перейшов на журналістську роботу до Олевської райгазети «Колгоспник Олевщини». По трьох роках роботи звільнився і поїхав шукати долі в Сибір. Працював у тайзі на заготівлі живиці, кілька місяців вчився на розмітника в Іркутську; коли знайшов журналістську роботу, переїхав до Усь-Кута. У Сибіру перебував півтора роки.

Повернувшись до України, продовжив журналістську роботу в різних газетах українського Полісся (Народичі, Радомишль, Олевськ, Житомир, Київ), працював у Немішаєвському сільгосптехнікумі.

У 1964 р. Василь Тимофійович закінчив Московську заочну школу журналістики, у 1967 р. вступив на навчання до Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка на факультет журналістики. З 1969 р. працює редактором у журналі «Народна творчість та етнографія», а в 1970 році у періодиці з'явилися перші статті, присвячені народознавству. Згодом розпочав роботу над науковою монографією про традиційне пасічництво. У липні 1973 р. його викликали до КДБ у справі Василя Овсієнка, відтоді перебував під наглядом спецорганів.

Визнання Василя Скуратівського як письменника приходить під час публікації першого циклу народознавчих матеріалів «Зелене полум'я сосни» у газеті «Молодь України» (1983), далі продовжив публікуватися у виданнях «Сільські вісті», «Культура і життя», «Пам'ятки України», «Наука і суспільство».

У 1987 р. вийшла друком книга «Берегиня», яка витримала не одне видання і викликала хвилю зацікавлення народознавством у країні. Далі виходили у світ інші книги: «Покуть», «Погостини», «Святвечір», «Місяцелік», «Русалії», «Кухоль меду», «Я сам про себе розкажу» та ін. Усього за життя письменника було видано понад 20 книг.

Скуратівський пропагував традиційну культуру, обряди. Був ініціатором започаткування уроків народознавства у школах, одним із організаторів фестивалів: «Котилася торба» (дитячі ігри), «Коляда» (новорічні та різдвяні традиції), «Берегиня» (міжнародний фестиваль фольклору). Організував та проводив багаторічну народознавчу експедицію «Чумацькими шляхами». З 1992 року започаткував та видавав народознавчий часопис «Берегиня».

Помер 16 грудня 2005 року. Похований в Києві на міському Берковецькому кладовищі.

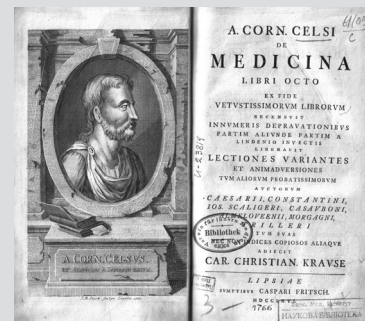
Рубрику ведуть викладачі кафедри української мови, основ психології та педагогіки
О.В. Самолисова, С.А. Ункowska

Початок статті на с. 9

Автори книги «Краткій очеркъ...» звернули увагу, що «в русских университетах чувствовалась в подобных книгах еще более насущная потребность: учебники нужны были не только для студентов, но и для воспитанников гимназий, находившихся в ведении университетов... Вот где, следовательно, лежит причина преобладания среди профессорских трудов сочинений учебного, а не ученого характера». На медичному факультеті створювалися кафедральні бібліотеки, фонд яких формувался з особистих збірань і праць вчених кафедр, а також дарунків і пожертвувань.

У 1861 році за ініціативою В.Ф. Грубе було створено Харківське наукове медичне товариство (ХНМТ), членами якого стали майже всі професори кафедр та лікарі клінік медичного факультету. При ХНМТ створено бібліотеку, а її першим бібліотекарем став І.К. Зарубін, професор кафедри госпітальної хірургічної клініки Харківського університету, декан медичного факультету. Це дуже допомогло у навчанні студентів-медиків та науковій і практичній діяльності викладачів та лікарів.

Серед студентів медичного факультету став популярним книгообмін, згодом за їх ініціативою створено «Книжкову лавку», де власне відбувався обмін медичною літературою. У 1919 році на громадських засадах була заснована студентська бібліотека, яку очолив студент II курсу медичного факультету Марк Левін. До цієї бібліотеки надходили книги з особистих колекцій відомих учених-медиків, серед яких Л.Л. Гіршман, І.Ф. Ланге, М.К. Кульчицький, В.П. Крилов, М.С. Бокариус, В.Я. Данилевський, П.І. Шатілов та багато інших.

Частина книжкових фондів кафедр медичного факультету Імператорського Харківського університету, пройшовши всі етапи реорганізації факультету в інститут, стала базою створення бібліотеки Харківського медичного інституту.

І.В. Киричок,
директор Наукової бібліотеки ХНМУ

ИСТОРИЧЕСКОЕ ЭССЕ

Герой не нашего времени

Хотите верьте, хотите нет, но эта история произошла на самом деле. День начался самым обычным образом. Почти все время я провел в анатомическом музее, наблюдая, как профессор Ванноти резал недавно привезенный труп. Людвиг Осипович, конечно, не очень любит, когда ему мешают, но сами понимаете, такое пропускать нельзя. Может, в скором времени и я буду вот так перед студентами, сейчас-то нас человек 10 всего учится, но я уверен, скоро будущие врачи подтянутся. Именно в таких размышлениях я и задремал, прямо рядом с профессором.

Проснулся, когда на улице еще было совсем светло (значит, проспал не долго), но почему-то не в привычной анатомке, а на лавочке посреди незнакомого парка. Первым делом я, конечно, решил, что все еще сплю, потом подумалось, что дышать формалином так долго нельзя, уже вот и галлюцинации. Смех, какие иногда мысли в голову лезут. Проснувшись окончательно, я, наконец, понял, что это мои товарищи решили подшутить и отволокли куда-то, пока спал. А значит, в этот самый момент они где-то рядышком наблюдают и тихонечко хихикают (вроде и аристократы, а шутки, как у простой кухарки). Значит, сейчас главная задача – вести себя естественно и не давать повод еще сильнее поиздеваться. Я поправил шпагу и отправился смотреть, куда же это не лень было меня тащить.

Пройдя по аллее, я вышел к странному зданию. Таких громадин я в Харькове не видел, возле двери табличка «Харьковский национальный университет им. В.Н. Каразина». Обрадовался бы Василий Назарович, если бы его дитище переросло в такую машину, это же сколько тысяч студентов здесь можно выучить? Навстречу прошел какой-то оборванец, загадка, где они находят такие нелепые наряды: брюки висят, сверху какой-то разноцветный камзол, ну а про башмаки вообще молчу. Но выбора нет, пришлось у него поинтересоваться, как пройти до анатомического музея. Не поверите, этот юродивый еще и глянул как на умалишенного, но рукой в правильном направлении махнул. И тут я увидел их – фантастические кареты без лошадей, они куда-то мчали, шумели, гудели, вокруг сновали странно разодетые люди. Формалин явно плохо на меня влияет! Я ступил на брусчатку и чуть было не попал под колеса огромного экипажа! Делать нечего, я побежал, хотя не пристало отпрыску столь знаменитого рода бегать по улицам. Бежал пока не увидел мужчин в белых халатах. Ну, все, нашел своих, теперь буду в безопасности. Странно, что никого из них не знаю... На мой вопрос про «анатомку» все отреагировали бурно и взялись провожать, перешептываясь между собой про какую-то «15-ю» и профессора Гавенко. Привели меня в совершенно незнакомое здание (на уличные кошмары я уже перестал обращать внимания), туда-сюда сновали молодые люди в белых халатах, больше похоже на простых гимназистов, чем на уважаемых членов общества, а среди них, не поверите, африканцы, восточные мужчины, а самое главное – девушки. Не понимаю, как их могли допустить к учебе в университете?

Мои новые знакомцы повели меня с собой на лекцию, тема мной пройденная «Мышцы и фасции нижних конечностей», но повторить всегда полезно. Мы зашли в большой амфитеатр, в котором помещалось не меньше 100 человек (откуда столько?), посреди стол, на который, по моему мнению, сейчас принесут материалы и образцы. Зашел профессор, все уселись. И тут на большой доске появились картинки, бедро, колено, стопа. Все настолько искусно прорисовано, что я засмотрелся и не сразу обратил внимание, что их никто не перевешивает. Видно там какой-то хитрый механизм, который научили незаметно для нас прокручивать рисунки. Лектор начал рассказывать, и тут мне пришлось отвлечься от созерцания, потому что говорил-то он на русском, как можно учить естественноразноязычно не на латыни?! И почему не показывают препарированную ногу? Да что же это за профессор такой? Мой взор заскользил по аудитории, чтобы проверить, все ли так возмущены. И тут я совершенно опешил: никто не слушал лекцию, никто не смотрел на чудо-картинки, все были заняты своими делами. Не выдержав, я шепотом спросил у соседа, что же все-таки происходит, услышав в ответ: «Это XXI век, друг, Интернет все знает, зачем нам слушать лекцию». Ничего не понял, но решил, что этот самый XXI век мне не по душе, да и что это за непонятный ученый, который мешают изучать анатомию. А эти юнцы 18-летние, у них еще даже борода не отросла, а они воображают себя студентами, а девушки в аудитории? Нет, хочу обратно в свой XIX век, там все гораздо понятнее.

Дарья Кузнецова

АЛЬМА МАТЕР – 210

2015 ГОД – ГОД 70-ЛЕТИЯ ПОБЕДЫ
В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЕ

Чем дальше от нас драматические события Великой Отечественной войны – небывалой в истории человечества по своим масштабам и ожесточенности, по человеческим жертвам и материальным разрушениям, – тем более важным становится сохранение памяти о ней, памяти о людях, кто своей самоотверженностью на полях сражений и в глубоком тылу сумел добиться победы и сохранить родину для соотечественников.

Открывая рубрику «К 70-летию Великой Победы», приглашаем к участию в ней широкий круг читателей и корреспондентов нашей газеты.

Незабутне

Весна 1941 року. Закінчується навчання на III курсі. Важка екзаменаційна сесія: шість екзаменів і серед них патаномія, патфізіологія, фармакологія. П'ять екзаменів складено. З товаришами готуємось до останнього, шостого – патаномії. Мріємо про добрий літній відпочинок. Вперше у житті поїдемо до будинку відпочинку на березі моря по півтвіках, які виділив профком інституту.

І раптом... «22 июня, ровно в четыре часа Киев бомбили, нам объявили...»

Достроково складаємо останній екзамен. Потім, після невеликої перерви, починаються заняття на IV курсі.

Фашистська навала рветься до центру Батьківщини. Навчання припинено. Групами разом з викладачами виїжджаємо на будівництво земляних укріплень. Спочатку неподалік від Харкова, в Перещепино Дніпропетровської області.

Наказ про евакуацію міста. «Інститут працюватиме у Фрунзе». Розстаємося з товаришами і друзями. З деякими назавжди. Єдиний шлях до однієї мети, по якому ми разом йшли три роки, розходиться на декілька доріг. Дехто виїздить у Фрунзе, щоб закінчити навчання, стати лікарем, а потім йти на фронт. Деякі йдуть на фронт зараз.

«Идет война народная, священная война...»

Передньому краю потрібні медики. У жовтні 1941 року йду в діючу армію. Військова частина, в яку я потрапила, залишала Харків в числі останніх. Боляче залишати рідне місто німцям. Покидали його з упевненістю, що скоро повернемося.

Тяжкі дні воєнних випробувань. Мужніємо. Стаємо не за віком серйозними. Думки й вчинки підпорядковані одному – звільнити рідну землю від ворога.

Гіркоту відступу доводиться пережити ще раз, у 1942 році на Південно-Західному фронті. Після наступу наші війська змушені тимчасово відступити. Пам'ятається: залишаємо населений пункт, єдина дорога, по якій рухаються війська, знаходиться під прицільним вогнем ворога. Страшні вибухи снарядів і мін. Частково населення відходить разом з нами. Біля хат стоять літні жінки. Стиснуті до болю губи, у багатьох на очах сльози. Слова «на кого ви нас залишаєте» рвануть серце й викликають рішучість боротися.

Німці розбомбили всі переправи через Дон. Ми притиснені до річки. Сутеніє. Страшний наліт ворога. Всю ніч працюємо: перев'язуємо поранених, підтягуємо до річки, переправляємо через Дон. Одяг на нас загубив від засохлої крові. Та поки не підібрані всі поранені, залишаємося на правому березі Дону.

Вранці, хто як може, перепливаємо річку і займаємо оборону на другому березі.

Наприкінці 1942 р. нашу частину перекидають під Сталінград. Навколо 300-тисячної армії Паулюса стискається кілець наших військ. Виходу у неї немає. Групами і підрозділами німці здаються у полон. Того року зима була люта. Сильні морози з вітром. Температура сягала 46 градусів. Наші солдати одягнені тепло, німці ж тремтіли у своєму легкому одязі. Не до впадоби їм російська зима. Здавалося, сама природа карає їх, непрошених, у чужій країні. Але від підступності ще не відмовились. Напередодні нового, 1943 року, дівчата одного з наших підрозділів підібрали на снігу кілька ялинових прикрас і принесли в землянку. Іграшки виявились мінами. Чотири дівчини були тяжко поранені.

Німці під Сталінградом розбиті. Перемога додала сил. Нестримний наступальний рух з боями на захід через Охтирку, Прилуки, Київ.

У 1944 році демобілізують і повертають до інституту продовжувати навчання. Мої товариші дійшли до Берліна, де на стінах рейхстагу написали: «Ми з Харкова».

Газета «За радянського лікаря», 1995
доцент кафедри комунальної гігієни **К. Москаленко**

ВИСТАВКА

ГОСТІ З МИНУЛОГО

любви, спогадів.

Традиція обмінюватись різдвяними, новорічними поштовими листівками з'явилась у Великій Британії у XIX столітті. Трохи пізніше розповсюдилась у країнах Європи та Сполучених Штатах Америки.

Давня добра листівка XX століття «говорить» з нами своєю мовою, занурюючи в історію, нагадуючи про дитинство багатьох з нас. Кожне десятиліття в листівці як екскурсивод веде по сторінках епохи; кожна залишила на листівках яскраві «відмітини». Ознайомитись з історією поштових листівок нам допомагають колекціонери-філокартисти – це творчі особистості, серед яких багато художників, видавців, педагогів, істориків.

Ідея створення в Науковій бібліотеці експозиції новорічних поштових листівок «Гості з минулого» виникла як продовження виставки раритетних ялинкових прикрас, яка проходила у 2012 році та мала назву «Родом з дитинства». Експонати, які дбайливо зберігались у домашніх умовах, на виставку надали викладачі кафедр, співробітники бібліотеки та її друзі. Свій домашній альбом вітальних листівок представила й організатор виставки співробітниця бібліотеки Ірина Анатоліївна Жук.

Новий рік і Різдво – всенародні свята, на них чекають з великим нетерпінням і ще більшими надіями незалежно від віку та місця проживання.

Якою б сучасною та технічно оснащеною не ставала сфера людського спілкування, ми часто переконаємось, що сто разів правий був той, хто першим сказав: «Все нове – це добре забуте старе». І ми поспішаємо привітати близьких людей або колег, не просто надсилаємо поздоровлення електронною поштою, а навпаки. Як у старі добрі часи – обираємо найкрасивіші друковані листівки та, власноруч підписуючи їх, вкладаємо в текст часточку свого тепла,

Дуже цікаву та рідкісну частину виставки складають листівки з домашньої колекції викладача кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання

та здоров'я Юлії Анатоліївни Веретельникової, яка представляє різдвяні та новорічні листівки кінця XIX – початку XX століть. Розглядаючи ці експонати, мимоволі переймаєшся духом цієї «граціозної» епохи, її зворушливою наївністю та глибиною почуттів.

Значний внесок в організації виставки зробив видавець Степан Федорович Шльомич, який надав колекцію новорічних листівок СРСР 40–60-х років XX століття. Ці листівки знайомлять нас

з побутом, ідеологією, святами і буднями країни, над їх створенням у ті часи працювали і безіменні «артільники», і найвідоміші художники Радянського Союзу, свідомо й несвідомо показуючи нам дух

епохи у найбільш «нерадянському» радянському святі. Приватна колекція С.Ф. Шльомича представлена в «Альбомі новогодних открыток СССР 1940–1960-е», він є першим у серії «Моя колекція» і достатньо відображає розвиток індустрії новорічного плаката, представником якого стала вітальна листівка.

Розглядаючи новорічні листівки, відвідувачі виставки зауважують відмінність і схожість одного з одним: щасливі дитячі обличчя, казкові персонажі, зворушливі лісні звірята; Дід Мороз, що хвацько керує то трійкою коней, то космічним кораблем; закохані, що кружляють в новорічному вальсі; ялинка у яскравих іграшках і мерехтливих вогнях ...

Якими б ці листівки з різних епох не були за змістом – вони залишаються єдиними за духом свята, такого дивовижного і такого зворушливого.

І.А. Жук, бібліотекар I категорії

Улыбнись!

НЕУЧ

Університет во Франції. Кафедра літератури, летняя сессия. В деканат врывається первокурсник. (Дело в том, что здесь студентам, помимо профильных предметов, дают еще и другие. Математику, историю, физику, корейский язык – на первом курсе в частности.) Первокурсник, надо заметить, не француз, а гражданин США. В общем, врывається он в деканат и орет:

– Где зтот...профессор физики Франсуа ...ль.

Убеленный сединами мудрец, оскорбленный в присутствии коллег, аж подпрыгнул:

– Вон отсюда!!

Тут вмешивається декан. Спрашиває, мол, що за конфлікт. Професор пояснює, студент за весь год был только на одном, на первом занятии. А теперь пришел на экзамен и требует оценку «отлично». Професор и поступил должным образом – поставил «неуд» и велел придти на пересдачу. Декан спрашивает студента, интересно, товарищ, получается. На

лекции не ходил, на семинарах не был, да еще претензии!?

Студент:

– А что мне было делать? Прихожу я на первое занятие, профессор нам говорит, что заниматься будем по учебнику Локера. А учебник этот писал коллектив авторов: Локер, Мастерсон, Лученни и Трауб. Так вот, Мастерсон – это я.

НЕМАЯ СЦЕНА.

Оказалось, в общем-то, все просто. Парень вундеркинд. В 11 лет закончил школу, в 16 – университет, физмат. Стал в этом университете преподавать, написал учебник. В 20 лет вдруг почувствовал, что физика ему надоела, заинтересовался литературой. Решил обучаться не на родине (где известен в университетских кругах).

Дело в итоге быстренько замаяли, поставив студенту «отлично» и уволив своего преподавателя за профнепригодность.

БЛАГОДІЙНИЙ ЯРМАРОК

«ХНМУ – ВОЇНАМ АТО»

Щедрий вечір цього року в університеті особливо щедрий. Хоч і без традиційних співів та спалювання дідуха, але 13 січня пройшло під особливим знаком благодійності.

Майже з самого ранку на першому поверсі головного корпусу лунала музика, а всіх охочих запрошували взяти участь у благодійному ярмарку «ХНМУ – воїнам АТО».

Наприкінці грудня МОЗ України запропонувало студентам медичних ВНЗ долучитись до цікавої акції, що допоможе нашим захисникам у зоні АТО. Звичайно, ми з великою радістю підтримали ідею, тим паче, що керівництво університету всіляко схвалило таку ініціативу. Досвід у допомозі армії в нас вже є. Мабуть, усі знають і про загіг волонтерів у військовому шпиталі, й про закупівлю бронжилетів для бійців, й про збирання гуманітарної допомоги напередодні новорічних свят. А ось ярмарків ми ще жодного разу не влаштовували, тому роботи було багато.

Передусім, потрібно було вирішити, що саме ми будемо продавати, хто це буде робити, де, коли, а головне, на що витратити зібрані кошти. Питань багато, але для студентського самоврядування у союзі з профспілковим комітетом кордонів немає.

ЩО ПРОДАВАТИ? Ми звернулись до школярів Харкова, які із радістю підготували саморобки новорічної та патріотичної тематики. Долучились студенти та викладачі університету, міжнародна єврейська молодіжна організація «Гігель» та наші друзі з підшефної Куп'янської школи-інтернату.

ХТО ПРОДАВАТИМЕ? Тут проблем не виникло, активістів у нас вистачає, а охочих долучитись до доброї справи тим паче.

ДЕ ВІДБУДЕТЬСЯ ЯРМАРОК? Вже традиційно красиві культурні заходи ми влаштовуємо у Галереї мистецтв ХНМУ.

КОЛИ ВІДБУДЕТЬСЯ ЯРМАРОК? Як можна обирати день, якщо народна мудрість вже обрала його? Щедрий вечір напередодні старого нового року не дарма так назвали.

КУДИ ПІДУТЬ ГРОШІ? Тут без мудрої поради ректора нам було б важко. Виявилось, що вже декілька років стоїть без роботи УАЗ-452, який після ремонту та переобладнання зможе допомагати лікарям у зоні АТО.

У день відкриття ярмарку в галереї справжній ажіотаж. Музика грає, журналісти бігають по залі із камерами, професори поруч зі студентами обирають подарунки, викладачі із дитячим захопленням розглядають саморобні ялиночки, гроші летять до спеціальних «Скриньок добра». Ректор університету також відвідав наш захід.

У перший день ярмарку вдалось зібрати більш ніж 13 тис. грн. Дякуємо усім, хто долучився до участі в акції, Ви придбали не просто сувенір на згадку, а й частинку тепла, шматочок душі! Сподіваємось, що наша робота допоможе врятувати якомога більше воїнів у ці нелегкі часи.

Дар'я Кузнєцова

РЕПОРТАЖ З ПРЕЗЕНТАЦІЇ

АЛЬМАНАХ «НАЧАЛО ВЕКА» – ОСОБЛИВИЙ ПОГЛЯД НА СВІТ

14 січня в Харківському національному медичному університеті відбулася творча подія – презентація третього випуску альманаху «Начало века».

Вже доброю традицією став випуск художнього видання, що поповнюється новими іменами, новими видами й жанрами творчості наших викладачів, співробітників і студентів. Альманах представляє особ-

ливий погляд, яким відрізняються творчі люди, що бачать цей світ крізь призму поезії, прози та образотворчого мистецтва.

Автор ідеї альманаху ректор Володимир Лісовий привітав усіх присутніх зі святом і побажав їм творчих досягнень, сили духу й натхнення. Головний редактор видання

завідувач кафедри мовної підготовки іноземних студентів Світлана Краснікова відзначила, що альманах став візитною картою нашого університету, що демонструє духовний рівень співробітників і студентів, їхню національну самобутність і громадянську позицію.

Одним з факторів, що збільшує творчу особливість альманаху, є фактор династії, який під час презентації представила сім'я Ніконових: декан стоматологічного факультету Віктор Ніконов і його дочка Юлія. Також слово було надане поетам, які ознайомили присутніх з новими аспектами своєї творчості.

Одним з найважливіших завдань у підготовці майбутніх лікарів, окрім отримання ними всебічних знань, є формування людини, що мислить творчо. Тому що творчість – це різновид пошукової активності, необхідної в науковій діяльності й лікарській практиці.

Ірина Блинкова

ЮВІЛЯРИ

У січні свій ювілей святкують: сторож господарчого відділу **Рафаель Фаритович Башмаков**, начальник відділу охорони праці **Сергій Федорович Бусловський**, прибиральник службових приміщень господарчого відділу **Алла Олександрівна Вінніченко**, доцент кафедри дитячих інфекцій **Тетяна Григорівна Вовк**, зав. кафедри неврології № 1 **Ірина Анатоліївна Григорова**, асистент кафедри клінічної лабораторної діагностики **Ганна Пантелеймонівна Денищук**, лікар-стоматолог-терапевт відділення терапевтичної стоматології Університетського стоматологічного центру **Олена Вячеславівна Духовська**, доцент кафедри гістології, цитології та ембріології **Людмила Олександрівна Зайченко**, кондитер їдальні **Галина Дмитрівна Кальченко**, зав. кафедри хірургії № 2 **Ігор Андрійович Криворучко**, лаборант кафедри радіології та радіаційної медицини **Валентина Миколаївна Масалітіна**, асистент кафедри внутрішніх та професійних хвороб **Євгенія Павлівна Маслова**, прибиральник службових приміщень господарчого відділу **Ніна Яківна Олеференко**, ст. лаборант кафедри хірургії № 1 **Тайса Василівна Солонець**, медичний реєстратор Університетського стоматологічного центру **Валентина Іванівна Толмачова**, ст. диспетчер деканату V факультету з підготовки іноземних студентів **Олена Іванівна Трикоза**.

Шановні ювіляри!

*Прийміть від колективу ХНМУ щирі вітання й побажання
міцного здоров'я, добробуту та стабільності, вірних друзів,
втілення в життя всіх благородних задумів та заповітних мрій!
Нехай у вашій оселі завжди панують любов,
щастя, злагода та сімейне благополуччя!*

МОВОЮ ФОТО

КЛІНІКИ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

«Медичний університет»

Реєстр. свідоцтво ХК № 2098 – 839 ПР від 05.03. 2014 р.

Засновник – Колектив Харківського національного медичного університету.

Газета виходить один раз на місяць

Адреса редакції: 61022, Харків, пр. Леніна, 4.

Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707-73-60

e-mail: redakt@kmmu.kharkov.ua

www.kmmu.kharkov.ua

Підписано до друку 26.01.2015. Формат 60 x 90/4.

Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.

Умов. друк. арк. 8. Обл.-вид. арк. 8,5.

Тираж 500 прим. Зам. № 26/1.

Видання підготовлено та надруковано

у ТОВ ВВП «Контраст».

61166, м. Харків, пр. Леніна, 40,

т. (057) 719-49-13, 717-76-51

Реєстраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000

За точність викладення фактів відповідальність несе автор. Рукописи не рецензуємо й не повертаємо. Точка зору авторів публікацій може не збігатися з позицією редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.

Редактор В. Захаревич

Коректори М. Тарасенко, Є. Рубцова